

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ĐÌNH THƯ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC
TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ĐÌNH THƯ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC
TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TSKH NGUYỄN VĂN HỘ

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, những gì mà tôi trình bày trong luận văn là do sự tìm hiểu và nghiên cứu của bản thân trong suốt quá trình học tập và công tác. Mọi kết quả nghiên cứu cũng như ý tưởng của các tác giả khác nếu có đều được trích dẫn nguồn gốc cụ thể.

Luận văn này cho đến nay chưa được bảo vệ tại bất kỳ một hội đồng bảo vệ luận văn Thạc sĩ nào và chưa được công bố trên bất kỳ một phương tiện thông tin nào.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về những gì mà tôi đã cam đoan ở trên đây.

Thái Nguyên, tháng   năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Đình Thư

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tôi được cảm ơn sâu sắc đến Ban Giám hiệu Trường Đại học Thái Nguyên, Đại học sư phạm Thái Nguyên; các thầy giáo, cô giáo đã nhiệt tình giảng dạy, trang bị cho tôi hệ thống tri thức quý báu về khoa học quản lý giáo dục, những phương pháp nghiên cứu khoa học và hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tới **GS-TSKH Nguyễn Văn Hộ** - Người hướng dẫn khoa học- đã trực tiếp tận tình giúp đỡ, chỉ bảo ân cần và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Xin trân trọng cảm ơn Ban Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Vĩnh Phúc, Trường, phó các phòng, ban, chuyên viên phụ trách bộ môn Hóa học Sở Giáo dục và Đào tạo Vĩnh Phúc; Ban giám hiệu, tổ trưởng chuyên môn bộ môn Hóa học, các thầy, cô giáo giảng dạy bộ môn Hóa học cùng các em học sinh của các trường Trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh đã nhiệt tình cung cấp số liệu và tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã luôn động viên, khích lệ, giúp đỡ tôi trong thời gian học tập.

Mặc dù có nhiều cố gắng, nhưng do thời gian và khả năng có hạn, luận văn khó tránh khỏi những thiếu sót, khiếm khuyết. Kính mong sự góp ý, chỉ bảo của quý thầy, cô cùng các bạn đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng   năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Đình Thư

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu	4
7. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	5
8. Phương pháp nghiên cứu	5
9. Cấu trúc của luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG ...	7
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	7
1.2. Các khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài	10
1.2.1. Khái niệm về Quản lý	10
1.2.2. Khái niệm về Quản lý nhà trường	12
1.2.3. Khái niệm về Quản lý giáo dục	13
1.2.4. Quản lý của Sở Giáo dục và Đào tạo	14
1.2.5. Hoạt động dạy học và quản lý hoạt động dạy học	15
1.3. Đặc điểm của hoạt động dạy học Môn Hóa Học và quản lý hoạt động dạy học Môn Hóa Học ở các trường Trung học phổ thông	17
1.3.1. Trường Trung học phổ thông	17
1.3.2. Mục tiêu của giáo dục THPT	17
1.3.3. Hoạt động dạy học môn Hóa học tại các trường THPT	18
1.3.4. Sở GD&ĐT và Quản lý của Sở GD&ĐT đối với hoạt động dạy học Môn Hóa Học	29
1.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý hoạt động dạy học môn Hóa học	36
1.4.1. Những yếu tố chủ quan	36

1.4.2. Những yếu tố khách quan	36
Tiểu kết chương 1	38
Chương 2 . THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH VĨNH PHÚC	39
2.1. Vài nét về kinh tế-xã hội và giáo dục của Tỉnh Vĩnh Phúc	39
2.1.1. Đặc điểm kinh tế-xã hội	39
2.1.2. Khái quát về giáo dục tỉnh Vĩnh Phúc	40
2.2. Thực trạng hoạt động dạy học Hóa học tại các trường THPT.....	41
2.2.1. Quy mô trường lớp	41
2.2.2. Thực trạng đội ngũ cán bộ QLGD và giáo viên Hóa học trong các trường THPT ...	42
2.2.3. Thực trạng hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THPT	45
2.2.4. Thực trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện phục vụ hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THPT.....	49
2.3. Thực trạng quản lý của Sở Giáo dục và đào tạo Vĩnh Phúc đối với hoạt động dạy học Hóa học tại các trường THPT trên địa bàn tỉnh	50
2.3.1. Nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THPT	51
2.3.2. Đánh giá chung về mức độ thực hiện các nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THPT:	53
2.3.3. Thực trạng quản lý của Sở GD&ĐT đối với hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THPT	56
2.4. Đánh giá thực trạng quản lý của Sở Giáo dục và Đào tạo Vĩnh Phúc đối với hoạt động dạy học bộ môn Hóa học tại các trường THPT	66
2.4.1. Điểm mạnh	66
2.4.2. Những tồn tại, hạn chế.....	66
2.4.3. Nguyên nhân	67
Tiểu kết chương 2	69
Chương 3. CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC BỘ MÔN HÓA HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH VĨNH PHÚC	71
3.1. Nguyên tắc xây dựng các biện pháp quản lý.....	71
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống, đồng bộ.....	71
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính đặc thù môn học	72
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	72

3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn, khả thi.....	72
3.2. Định hướng của các biện pháp	73
3.3. Các biện pháp quản lý của Sở Giáo dục và Đào tạo đối với hoạt động dạy học môn Hóa học tại các trường Trung học phổ thông.....	73
3.3.1. Chỉ đạo đổi mới công tác, sinh hoạt của tổ, nhóm chuyên môn và GV.....	74
3.3.2. Tăng cường quản lý thực hiện mục tiêu, chương trình, nội dung dạy học, Tăng cường xây dựng nề nếp kỷ cương trong HDDH bộ môn Hóa học ở các trường Trung học phổ thông.....	78
3.3.3. Đẩy mạnh việc áp dụng phương pháp dạy học tích cực, vận dụng sáng tạo các hình thức tổ chức dạy học; đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh.....	81
3.3.4. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm cho GV bộ môn, khuyến khích tự học, tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ GV	84
3.3.5. Quản lý đổi mới kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh	88
3.3.6. Tăng cường quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ dạy học môn học, tăng cường quản lý, nâng cao hiệu quả sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại.....	89
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp	95
3.5. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	95
3.5.1. Mục đích yêu cầu của khảo nghiệm	95
3.5.2. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	95
Tiểu kết chương 3	98
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	99
1. Kết luận	99
2. Khuyến nghị.....	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nội dung
1.	BGH	Ban Giám hiệu
2.	CBQL	Cán bộ quản lý
3.	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
4.	CNTT	Công nghệ thông tin
5.	CSVC, TTBDH	Cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học
6.	DH	Dạy học
7.	ĐT	Đào tạo
8.	ĐT-BD	Đào tạo, bồi dưỡng
9.	GD	Giáo dục
10.	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
11.	GV	Giáo viên
12.	HĐDH	Hoạt động dạy học
13.	HĐND	Hội đồng nhân dân
14.	HS	Học sinh
15.	HSG	Học sinh giỏi
16.	KTĐG	Kiểm tra đánh giá
17.	KHTN	Khoa học tự nhiên
18.	KHGD	Khoa học giáo dục
19.	KT	Kỹ thuật
20.	KT-XH	Kinh tế xã hội
21.	MT	Mục tiêu
22.	NT	Nhà trường
23.	ND	Nội dung
24.	NGƯT	Nhà giáo ưu tú
25.	PPDH	Phương pháp dạy học
26.	PTKT	Phương tiện kỹ thuật
27.	QL	Quản lý
28.	QLGD	Quản lý giáo dục
29.	QTDH	Quá trình dạy học
30.	SGK	Sách giáo khoa
31.	TBDH	Thiết bị dạy học
32.	THCS	Trung học cơ sở
33.	THPT	Trung học phổ thông
34.	Ths	Thạc sỹ
35.	TS	Tiến sỹ
36.	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ

I. BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô các trường THPT	42
Bảng 2.2. Đội ngũ cán bộ QLGD của các trường THPT.....	42
Bảng 2.3. Thống kê đội ngũ giáo viên môn Hóa học trong toàn tỉnh.....	43
Bảng 2.4. Thống kê giáo viên Hóa học đạt danh hiệu thi đua các cấp.....	43
Bảng 2.5. Kết quả thanh tra chuyên môn giáo viên Hóa học	44
Bảng 2.6. Kết quả khảo sát đánh giá của cán bộ QLGD và GV về thực trạng HDDH môn Hoá học.....	46
Bảng 2.7. Kết quả khảo sát đánh giá của GV và HS về mức độ sử dụng phương pháp, hình thức tổ chức dạy học của GV bộ môn Hóa học.....	47
Bảng 2.8. Kết quả thi học sinh giỏi môn Hóa học cấp tỉnh và cấp Quốc gia	48
Bảng 2.9. Thống kê kết quả học tập	49
Bảng 2.10. Thống kê cơ sở vật chất, thiết bị dạy học môn Hóa học	50
Bảng 2.11. Kết quả khảo sát mức độ nhận thức của CBQL các cấp	51
Bảng 2.12. Kết quả khảo sát mức độ thực hiện chung các nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Hóa học của cán bộ quản lý các cấp.....	53
Bảng 2.13. Thực trạng quản lý thực hiện mục tiêu, chương trình và nội dung dạy học bộ môn Hóa học ở các nhà trường THPT.....	57
Bảng 2.14. Tổng hợp phát triển đội ngũ giáo viên môn Hóa học khối THPT giai đoạn 2015-2020	59
Bảng 2.15. Kết quả khảo sát thực trạng công tác quản lý tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng giáo viên Hóa học	60
Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	96

II. SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Mối quan hệ của các chức năng quản lý	12
--	----

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đất nước ta đang trong giai đoạn đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập quốc tế, nguồn nhân lực Việt Nam có ý nghĩa quan trọng, quyết định sự thành công trong công cuộc phát triển đất nước. Giáo dục có nhiệm vụ quan trọng trong việc xây dựng một thế hệ người Việt Nam mới, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy “Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các em”. Lời dạy của Bác chứa đựng toàn bộ một chân lý của thời đại: để không bị tụt hậu trên thế giới, để phát triển đất nước độc lập tự do gắn liền với chủ nghĩa xã hội thì cần phải đầu tư phát triển mạnh Giáo dục - Đào tạo. Công nghiệp hóa và hiện đại hóa, xã hội tri thức và xã hội học tập, toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế thế giới đều đòi hỏi các cá nhân, các nhóm, các tổ chức, các cộng đồng xã hội phải coi nguyên tắc "Học, học nữa, học mãi", học suốt đời là một hệ giá trị xã hội cơ bản.

Nói đến giáo dục và đào tạo chúng ta đều nghĩ ngay đến nhà trường. Dạy học là nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường. Quản lý nhà trường thực tế là quản lý hoạt động dạy và học. Đứng trước yêu cầu đổi mới của giáo dục phổ thông, việc đổi mới phương pháp là vấn đề tiên quyết, đổi mới quản lý giáo dục mang tính then chốt.

Chất lượng dạy học luôn là mục tiêu của quá trình Giáo dục - Đào tạo ở các nhà trường trong hệ thống giáo dục. Nhiệm vụ cấp thiết hiện nay ở nước ta là đảm bảo nâng cao chất lượng Giáo dục và Đào tạo. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đã xác định: “*Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân. Đầu tư cho giáo dục là đầu tư phát triển, được ưu tiên đi trước trong các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội.*”[2, tr.01]. Nâng cao chất lượng giáo dục, chất lượng dạy học luôn là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu trong quá trình phát triển nhà trường phổ thông. Với mục tiêu chuẩn bị cho học sinh những tri thức và kỹ năng về khoa học xã hội - nhân văn, toán học, khoa học tự nhiên, công nghệ để họ có thể tiếp tục được đào tạo ở bậc học tiếp theo, nhà trường phổ thông chú trọng phát triển ở học sinh